

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Raciborzu

KARTA PRZEDMIOTU

1. Nazwa przedmiotu:	Socjologia wychowania				
2. Kod przedmiotu:	M1-6				
3. Okres ważności karty:	od roku akademickiego 2019/2020				
4. Forma kształcenia:	jednolite studia magisterskie				
5. Forma studiów:	studia stacjonarne				
6. Kierunek studiów:	Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna				
7. Profil studiów:	praktyczny				
8. Specjalność:	-----				
9. Semestr:	I				
10. Jedn. prowadz. przedmiot:	Instytut Studiów Edukacyjnych				
	dr Teresa Jemczura				
12. Grupa przedmiotów:	przygotowanie w zakresie pedagogiczno-psychologicznym				
13. Status przedmiotu:	obowiązkowy				
14. Język prowadzenia zajęć:	polski				
15. Przedmioty wprowadzające oraz wymagania wstępne:					
Brak warunków wstępnych					
16. Cel przedmiotu:					
Celem zajęć jest prezentacja socjologicznej koncepcji wychowania jako zjawiska społecznego, teorii i uwarunkowań procesów edukacyjnych. Zostanie przedstawiona problematyka międzypokoleniowego przekazu wartości, stylów życia, pozycji społecznej dzięki procesom wychowania i socjalizacji. W trakcie wykładu nacisk zostanie położony na prezentację socjologicznej perspektywy badania procesów edukacyjnych (wychowawczych, socjalizacyjnych, kształcenia) oraz analizy ich społecznych uwarunkowań i skutków. Analiza tekstów powinna wykształcić umiejętność wykorzystywania różnorodnych danych do analizy procesów edukacyjnych.					
17. Efekty kształcenia:					
Ozn.	Opis efektu kształcenia	Metoda realizacji efektu kształcenia	Metoda sprawdzenia efektu kształcenia	Forma prowadzenia zajęć	Odniesienie do efektów dla specjalności/ kierunku studiów
W1	Student ma wiedzę dotyczącą: pedagogiki, psychologii ,filozofii i aksjologii wspomagającą rozumienie procesów rozwoju, socjalizacji, wychowania i nauczania-uczenia się, wykorzystywaną w codziennej pracy nauczycielskiej do efektywnego organizowania i wspierania integralnego rozwoju dziecka/ucznia oraz udzielania pomocy rodzicom/opiekunom w wychowaniu dziecka	Wykład konwersatoryjny ,praca w grupie zadaniowej, wypowiedzi ustne,	kolokwium	wykład ćwiczenia	K_W01
W2	- ma wiedzę o edukacji międzykulturowej	Wykład konwersatoryjny , projekt, Prezentacja	Prezentacja , wypowiedzi z wykorzystaniem literatury	Wykład ćwiczenia	K_W14

		multimedialna, dyskusja, praca w grupie zadaniowej	przedmiotu		
W3	- roli nauczyciela/wychowawcy w modelowaniu postaw i zachowań dzieci/uczniów	Wykład konwersatoryjny, dyskusja w grupie zadaniowej	kolokwium	Wykład ćwiczenia	K_W17
W4	-głównych środowisk wychowawczych, ich specyfiki i procesów w nich zachodzących	Wykład konwersatoryjny, praca w grupie zadaniowej, dyskusja	Prezentacja multimedialna, prezentacje ustne	Ćwiczenia wykład	K_W20
U1	Student : Wykorzystuje w codziennej praktyce edukacyjnej różnorodne sposoby organizowania środowiska nauczania-uczenia się, uwzględniając specyficzne potrzeby i możliwości grupy, jak i poszczególnych dzieci/uczniów	Metoda symulacji edukacyjnej, praca w grupie zadaniowej, dyskusja,	Prezentacje multimedialne, prezentacje ustne,	ćwiczenia	K_U04
U2	- rozwija kompetencje kluczowe dzieci/uczniów, a szczególnie kreatywność, innowacyjność i umiejętność samodzielnego oraz zespołowego rozwiązywania problemów	Metoda symulacji edukacyjnej, praca w grupie zadaniowej, dyskusja,	Prezentacje ustne, wypowiedzi z wykorzystaniem literatury przedmiotu	ćwiczenia	K_U08
U3	- wykorzystuje proces oceniania i udzielania informacji zwrotnych do stymulowania dzieci/uczniów w ich pracy nad własnym rozwojem	Praca w grupie zadaniowej, metoda symulacji edukacyjnej, wykład konwersatoryjny	Prezentacje ustne, dyskusja,	ćwiczenia	K_U11
U4	-ma kompetencje międzykulturowe i glottodydaktyczne, pozwalające na efektywną pracę w środowiskach zróżnicowanych kulturowo oraz z dziećmi, dla których język polski jest drugim językiem	Wykład konwersatoryjny, praca w grupie zadaniowej, dyskusja	Prezentacje ustne z wykorzystaniem literatury przedmiotu	Wykład, ćwiczenia	K_U12
K1	Student: - ma kompetencje komunikacyjne i umiejętności współpracy umożliwiające skuteczne współdziałanie ze wszystkimi osobami zaangażowanymi w prowadzoną działalność edukacyjną (w tym z innymi nauczycielami i specjalistami);jest aktywny społecznie, angażuje się (w roli lidera lub uczestnika) w działania kulturotwórcze;	Wykład konwersatoryjny, praca w grupie zadaniowej, dyskusja	Wypowiedzi ustne, esej	ćwiczenia	K_K03
K2	- posługuje się normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się	Wykład konwersatoryjny	Kolokwium, prezentacje	Wykład ćwiczenia	K_K06

	przede wszystkim szacunkiem dla godności każdego człowieka	y, wypowiedzi ustne, dyskusja	ustne		
K3	- posiada kompetencje interpersonalne pozwalające na budowanie relacji wzajemnego zaufania między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami/opiekunami dziecka/ucznia oraz włączanie ich w działania sprzyjające efektywności edukacji	Wykład konwersatoryjny, praca w grupie zadaniowej, dyskusja	Prezentacje ustne	Wykład ćwiczenia	K_K08
K4	- projektuje ścieżkę własnego rozwoju uwzględniając m.in. samodoskonalenie oraz profilaktykę wypalenia zawodowego;	Wykład konwersatoryjny, dyskusja	Wypowiedzi ustne Z wykorzystaniem literatury przedmiotu	ćwiczenia	K_K17

18. Formy i wymiar zajęć: w, ćw., war., pz, s

W 15, ćw30

19. Treści kształcenia:

Lp.	Tematyka zajęć - wykłady	L. godz. ST
1	Socjologia a pedagogika. Przedmiot socjologii wychowania, podstawowe pojęcia: wychowanie, socjalizacja, edukacja, kształcenie.	1
2	Środowisko społeczne jako środowisko wychowawcze.	1
3	Procesy socjalizacji i dewiacji społecznej; socjalizacja wyprzedzająca, odwrotna, socjalizacja negatywna, kontrsocjalizacja. Osobowość w tradycyjnym i ponowoczesnym świecie.	2
4	Szkoła i wykształcenie; Rola szkoły w społeczeństwie opartym na wiedzy, czy jest nią też jeszcze wychowanie, czy przeżywamy kryzys wychowania?	2
5	Spółeczeństwo wychowujące, wychowanie w społeczeństwach wieloetnicznych.	1
6	Wychowanie i edukacja w warunkach globalizacji i wielokulturowości – kwestia przekazu wartości, problem społeczeństwa wychowującego. Edukacja a rozwój lokalny i regionalny.	1
7	Komunikowanie w edukacji.	1
8	Współczesne systemy edukacyjne, ich problemy i wyzwania przed nimi stojące. Kwestia reform. Model rynkowy w szkolnictwie.	2
9	Grupy rówieśnicze oraz rola mediów w procesie socjalizacji i wychowania. Proponowany obraz człowieka, rówieśnika (muzyka, MTV, moda, reklama).	2
10	Rodzina jako miejsce socjalizacji i procesu wychowawczego. Przekaz międzypokoleniowy, obyczaje, normy i wartości. Problem rodzin dysfunkcyjnych.	1
11	Socjologia wychowania w Polsce – stan i kierunki przemian.	1
Razem		15
Tematyka ćwiczeń		
1	Od wychowania naturalnego do instytucjonalnego kształcenia - charakterystyka nauczania przednowoczesnego; zmiany związane z „rewolucją pedagogiczną” XVI-XVIII w.; dominujące ideologie wychowania.	6
2	Ukryty program – mechanizmy działania ukrytego programu w szkole i w środowisku pozaszkolnym, układ przestrzeni jako element działania ukrytego programu.	4
3	Przemoc symboliczna, problem selekcji i mit równych szans – kapitał kulturowy i przemoc symboliczna wg P. Bourdieu, teoria kodów językowych B. Bernsteina, pierwotny i wtórny efekt stratyfikacyjny R. Boudina.	4
4	Rytuały, gry psychologiczne i problem przemocy fizycznej w szkole – opór i konformizm, myślenie magiczne, problem fali, przemocy wobec słabszych i nauczycieli,	4

	wypalenie zawodowe.	
5	Problematyka płci – kategoria sex-gender, rola socjalizacji i wychowania w kształtowaniu tożsamości płciowej, schematyzm rodzajowy i androginizm.	4
6	Zagrożenia i szanse rozwojowe współczesnej młodzieży polskiej – zróżnicowanie środowisk wychowawczych (miasto/wieś; młodzież z marginesu społecznego); problem autorytetów i wartości, globalizacja i kultura konsumpcyjna oraz ich wpływ na rozwój młodzieży.	6
7	Zaliczenie	2
Razem		30
20. Egzamin:		tak, nie
21. Literatura podstawowa:		
1. Karkowska M., <i>Socjologia wychowania: wybrane elementy: mechanizmy socjalizacji i edukacja szkolna</i> , Łódź 2007. 2. Kowalski S., <i>Socjologia wychowania w zarysie</i> , Warszawa 1986. 3. Kwieciński Z., <i>Socjopatologia edukacji</i> , Warszawa 1992. 4. Skarbek Wł., <i>Wybrane zagadnienia socjologii ogólnej i socjologii edukacji</i> Piotrków Trybunalski 2003. 5. Szymański M.J., <i>Studia i szkice z socjologii edukacji</i> , Warszawa 2000. 6. Tillmann K.J., <i>Teorie socjalizacji. Społeczność. Instytucja. Uprzedmiotowanie</i> , Warszawa 1996. 7. Woźniak R. B., <i>Zarys socjologii edukacji i zachowań społecznych: ku społeczeństwu otwartej edukacji</i> , Szczecin 2002. <i>Wychowanie. Pojęcia, procesy, konteksty</i> , (t. I–V) red. M. Dudzikowa, M. Czerepaniak-Walczak, Gdańsk 2007–2010.		
22. Literatura uzupełniająca:		
1. Brezinka W., <i>Wychowanie i pedagogika w dobie przemian kulturowych</i> , Kraków 2005. 2. Chłopecki J., <i>Ciągłość, zmiana i powrót. Szkice z socjologii wychowania</i> , Rzeszów 1997. 3. Meighan R., <i>Socjologia edukacji</i> , Toruń 1993. 4. Mielicka H. (red.), <i>Socjologia wychowania</i> . Wybór tekstów, Kielce 2000. 5. Toporkiewicz R., <i>Socjologia wychowania</i> , Warszawa 1986. 6. Woskowski J., <i>Socjologia wychowania</i> , Warszawa 1983.		
23. Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów kształcenia:		
Lp.	Forma zajęć	Liczba godzin kontaktowych / pracy studenta
1	Wykład	15/15
2	Ćwiczenia	30/15
3	Warsztaty	-
4	Praktyka zawodowa	-
5	Seminarium	-
6	Inne:	-
Suma godzin		45/30
24. Suma wszystkich godzin:		75
25. Liczba punktów ECTS:		3
26. Liczba punktów ECTS uzyskanych na zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego:		1,8
27. Liczba punktów ECTS uzyskanych w wyniku samodzielnej pracy studenta:		1,2
Efekt kształcenia	Ocena	Opis wymagań
W	bdb	Student ma wiedzę dotyczącą pedagogiki, psychologii, filozofii i aksjologii wspomagającą rozumienie procesów rozwoju ,socjalizacji ,wychowania i nauczania – uczenia się, wykorzystywaną w codziennej pracy nauczycielskiej do efektywnego organizowania i wspierania integralnego rozwoju dziecka/ucznia oraz udzielania pomocy rodzicom/opiekunom w wychowaniu dziecka
	db+	Student ma wiedzę dotyczącą pedagogiki, psychologii, filozofii i aksjologii wspomagającą rozumienie procesów rozwoju ,socjalizacji ,wychowania i nauczania – uczenia się, wykorzystywaną w codziennej pracy nauczycielskiej do efektywnego organizowania i wspierania integralnego rozwoju dziecka/ucznia oraz udzielania pomocy rodzicom/opiekunom w wychowaniu dziecka
	db	Student ma wiedzę dotyczącą pedagogiki, psychologii, filozofii i aksjologii wspomagającą rozumienie procesów rozwoju ,socjalizacji ,wychowania i nauczania – uczenia się, wykorzystywaną w codziennej pracy nauczycielskiej do efektywnego organizowania i wspierania integralnego rozwoju dziecka/ucznia

		oraz udzielania pomocy rodzicom/opiekunom w wychowaniu dziecka
	dst+	Student ma wiedzę dotyczącą pedagogiki, psychologii, filozofii i aksjologii wspomagającą rozumienie procesów rozwoju ,socjalizacji ,wychowania i nauczania – uczenia się, wykorzystywaną w codziennej pracy nauczycielskiej do efektywnego organizowania i wspierania integralnego rozwoju dziecka/ucznia oraz udzielania pomocy rodzicom/opiekunom w wychowaniu dziecka
	dst	Student ma wiedzę dotyczącą pedagogiki, psychologii, filozofii i aksjologii wspomagającą rozumienie procesów rozwoju ,socjalizacji ,wychowania i nauczania – uczenia się, wykorzystywaną w codziennej pracy nauczycielskiej do efektywnego organizowania i wspierania integralnego rozwoju dziecka/ucznia oraz udzielania pomocy rodzicom/opiekunom w wychowaniu dziecka
	ndst	Student ma wiedzę dotyczącą pedagogiki, psychologii, filozofii i aksjologii wspomagającą rozumienie procesów rozwoju ,socjalizacji ,wychowania i nauczania – uczenia się, wykorzystywaną w codziennej pracy nauczycielskiej do efektywnego organizowania i wspierania integralnego rozwoju dziecka/ucznia oraz udzielania pomocy rodzicom/opiekunom w wychowaniu dziecka
	bdb	Student ma rozległą wiedzę dotyczącą edukacji międzykulturowej
	db+	Student w stopniu powyżej dobrym opanował wiedzę dotyczącą edukacji międzykulturowej
	db	Student w stopniu dobrym przyswoił wiedzę dotyczącą edukacji międzykulturowej
	dst+	Student ma wiedzę dotyczącą edukacji międzykulturowej
	dst	Student opanował w stopniu podstawowym wiedzę dotyczącą edukacji międzykulturowej
	ndst	Student nie opanował wiedzy dotyczącej edukacji międzykulturowej
	bdb	Student charakteryzuje się gruntowną wiedzą dotyczącą roli nauczyciela/ wychowawcy w modelowaniu postaw i zachowań dzieci/uczniów
	db+	Student opanował w stopniu powyżej dobrym wiedzę dotyczącą roli nauczyciela/ wychowawcy w modelowaniu postaw i zachowań dzieci/uczniów
	db	Student w stopniu dobrym przyswoił wiedzę dotyczącą roli nauczyciela/ wychowawcy w modelowaniu postaw i zachowań dzieci/uczniów
	dst+	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą roli nauczyciela/ wychowawcy w modelowaniu postaw i zachowań dzieci/uczniów
	dst	Student ma wystarczającą wiedzę dotyczącą roli nauczyciela/ wychowawcy w modelowaniu postaw i zachowań dzieci/uczniów
	ndst	Student nie przyswoił wiedzy dotyczącej roli nauczyciela/ wychowawcy w modelowaniu postaw i zachowań dzieci/uczniów
	bdb	Student ma rozległą wiedzę dotyczącą głównych środowisk wychowawczych, ich specyfiki i procesów w nich zachodzących
	db+	Student ma szeroką wiedzę dotyczącą głównych środowisk wychowawczych, ich specyfiki i procesów w nich zachodzących
	db	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą głównych środowisk wychowawczych, ich specyfiki i procesów w nich zachodzących
	dst+	Student ma wystarczającą wiedzę dotyczącą głównych środowisk wychowawczych, ich specyfiki i procesów w nich zachodzących
	dst	Student w stopniu podstawowym opanował wiedzę dotyczącą głównych środowisk wychowawczych, ich specyfiki i procesów w nich zachodzących
	ndst	Student nie przyswoił wiedzy dotyczącej głównych środowisk wychowawczych, ich specyfiki i procesów w nich zachodzących
U	bdb	Student bardzo dobrze wykorzystuje w codziennej praktyce edukacyjnej różnorodne sposoby organizowania środowiska nauczania-uczenia się, znakomicie uwzględnia specyficzne potrzeby i możliwości grupy jak i poszczególnych dzieci/uczniów
	db+	Student bardzo dobrze wykorzystuje w codziennej praktyce edukacyjnej różnorodne sposoby organizowania środowiska nauczania-uczenia się, dobrze uwzględnia specyficzne potrzeby i możliwości grupy jak i poszczególnych dzieci/uczniów
	db	Student dobrze wykorzystuje w codziennej praktyce edukacyjnej różnorodne sposoby organizowania środowiska nauczania-uczenia się, uwzględniając specyficzne potrzeby i możliwości grupy jak i poszczególnych dzieci/uczniów
	dst+	Student umie wykorzystać w codziennej praktyce edukacyjnej różnorodne sposoby organizowania środowiska nauczania-uczenia się, potrafi uwzględnić specyficzne potrzeby i możliwości grupy jak i poszczególnych dzieci/uczniów

	dst	Student w zadowalającym stopniu wykorzystuje w codziennej praktyce edukacyjnej różnorodne sposoby organizowania środowiska nauczania-uczenia się, uwzględniając specyficzne potrzeby i możliwości grupy jak i poszczególnych dzieci/uczniów
	ndst	Student nie wykorzystuje w codziennej praktyce edukacyjnej różnorodne sposoby organizowania środowiska nauczania-uczenia się, nie uwzględnia specyficznych potrzeb i możliwości grupy jak i poszczególnych dzieci/uczniów
	bdb	Student efektywnie rozwija kompetencje kluczowe dzieci/uczniów, a szczególnie kreatywność, innowacyjność i umiejętność samodzielnego oraz zespołowego rozwiązywania problemów
	db+	Student dobrze rozwija kompetencje kluczowe dzieci/uczniów, a szczególnie kreatywność, innowacyjność i umiejętność samodzielnego oraz zespołowego rozwiązywania problemów
	db	Student rozwija kompetencje kluczowe dzieci/uczniów, a szczególnie kreatywność, innowacyjność i umiejętność samodzielnego oraz zespołowego rozwiązywania problemów
	dst+	Student potrafi rozwijać kompetencje kluczowe dzieci/uczniów, a szczególnie kreatywność, innowacyjność i umiejętność samodzielnego oraz zespołowego rozwiązywania problemów
	dst	Student w zadowalającym stopniu rozwija kompetencje kluczowe dzieci/uczniów, a szczególnie kreatywność, innowacyjność i umiejętność samodzielnego oraz zespołowego rozwiązywania problemów
	ndst	Student nie rozwija kompetencji kluczowych dzieci/uczniów, a szczególnie kreatywności, innowacyjności i umiejętności samodzielnego oraz zespołowego rozwiązywania problemów
	bdb	Student bardzo dobrze umie wykorzystać proces oceniania i udzielania informacji zwrotnych do stymulowania dzieci/uczniów w ich pracy nad własnym rozwojem
	db+	Student w stopniu powyżej przeciętnym wykorzystuje proces oceniania i udzielania informacji zwrotnych do stymulowania dzieci/uczniów w ich pracy nad własnym rozwojem
	db	Student wykorzystuje proces oceniania i udzielania informacji zwrotnych do stymulowania dzieci/uczniów w ich pracy nad własnym rozwojem
	dst+	Student w umiarkowanym stopniu umie wykorzystać proces oceniania i udzielania informacji zwrotnych do stymulowania dzieci/uczniów w ich pracy nad własnym rozwojem
	dst	Student w podstawowym zakresie wykorzystuje proces oceniania i udzielania informacji zwrotnych do stymulowania dzieci/uczniów w ich pracy nad własnym rozwojem
	ndst	Student nie wykorzystuje procesu oceniania i udzielania informacji zwrotnych do stymulowania dzieci/uczniów w ich pracy nad własnym rozwojem
	bdb	Student odznacza się bardzo wysokimi kompetencjami międzykulturowymi i glottodydaktycznymi, pozwalającymi na efektywną pracę w środowiskach zróżnicowanych kulturowo oraz z dziećmi, dla których język polski jest drugim językiem
	db+	Student odznacza się wysokimi kompetencjami międzykulturowymi i glottodydaktycznymi, pozwalającymi na efektywną pracę w środowiskach zróżnicowanych kulturowo oraz z dziećmi, dla których język polski jest drugim językiem
K	db	Student w stopniu dobrym nabył kompetencji międzykulturowych i glottodydaktycznych, pozwalających na efektywną pracę w środowiskach zróżnicowanych kulturowo oraz z dziećmi, dla których język polski jest drugim językiem
	dst+	Student ma kompetencje międzykulturowe i glottodydaktyczne, pozwalające na efektywną pracę w środowiskach zróżnicowanych kulturowo oraz z dziećmi, dla których język polski jest drugim językiem
	dst	Student w stopniu wystarczającym nabył kompetencji międzykulturowych i glottodydaktycznych, pozwalających na efektywną pracę w środowiskach zróżnicowanych kulturowo oraz z dziećmi, dla których język polski jest drugim językiem
	ndst	Student nie nabył kompetencji międzykulturowych i glottodydaktycznych, które pozwalają na efektywną pracę w środowiskach zróżnicowanych kulturowo oraz z dziećmi, dla których język polski jest drugim językiem
	o.	Student: ma kompetencje komunikacyjne i umiejętności współpracy umożliwiające skuteczne współdziałanie z wszystkimi osobami zaangażowanymi w prowadzoną działalność edukacyjną w tym z innymi nauczycielami i specjalistami); jest aktywny społecznie, angażuje się (w roli lidera lub uczestnika) w działania kulturotwórcze; posługuje się normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się przede wszystkim szacunkiem dla godności każdego człowieka; posiada kompetencje interpersonalne pozwalające na budowanie relacji

		wzajemnego zaufania między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami/opiekunami dziecka/ucznia oraz włączanie ich w działania sprzyjające efektywności edukacji ;projektuje ścieżkę własnego rozwoju, uwzględniając m.in .samodoskonalenie oraz profilaktykę wypalenia zawodowego;
	no.	Student: nie nabył kompetencji komunikacyjnych i umiejętności współpracy umożliwiającej skuteczne współdziałanie z wszystkimi osobami zaangażowanymi w prowadzoną działalność edukacyjną (w tym z innymi nauczycielami i specjalistami); nie jest aktywny społecznie, nie angażuje się (w roli lidera lub uczestnika) w działania kulturotwórcze; nie posługuje się normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się przede wszystkim szacunkiem dla godności każdego człowieka; nie posiada kompetencji interpersonalnych pozwalających na budowanie relacji wzajemnego zaufania między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami/opiekunami dziecka/ucznia oraz nie włącza ich w działania sprzyjające efektywności edukacji ;nie projektuje ścieżki własnego rozwoju, nie uwzględnia m.in .samodoskonalenia oraz profilaktyki wypalenia zawodowego;
28. Uwagi:		